


Lausunto

5.10.2023

 VN/22054/2023
 VN/22054/2023-VM-59

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto vapaan sivistystyön osaamismerkkejä koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteltu vapaasta sivistystyöstä annetun lain, valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetun lain ja puoluelain muuttamista koskeva hallituksen esitysluonnos sekä asetusehdotus vapaasta sivistystyöstä annetun asetuksen muuttamisesta.

Vapaasta sivistystyöstä annettua lakia muutettaisiin siten, että se sisältäisi määritelmän opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tallennettavista osaamismerkeistä sekä säännökset niiden arvioinnista. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännös opintokeskusten järjestöille maksamasta koulutus- ja opintokerhotuesta sekä järjestöjen kustannusten huomioimisesta opintokeskusten valtionosuuden yksikköhintalaskennassa.

Valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annetussa laissa vapaan sivistystyön ylläpitäjille säädettäisiin mahdolliseksi tallentaa opetuksen ja koulutuksen valtakunnalliseen tietovarantoon tiedot vapaan sivistystyön osaamismerkeistä.

Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2024.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriöltä lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta. Pyydettyä lausuntoaan valtiovarainministeriö toteaa seuraavaa.

Esitysluonnoksen taloudellisten vaikutusten mukaan osaamismerkkien kehittämiskustannukset voidaan kattaa opetus- ja kulttuuriministeriön kehittämismäärärahoista, joihin on vuosina 2022-2023 varattu 141 500 euroa. Käyttönoton tukeen olisi kuitenkin tarpeen osoittaa riittävä määräraha. Ehdotetuilla muutoksilla ei siten olisi esitysluonnoksen mukaan pysyviä kunta- tai valtiontaloudellisia vaikutuksia.

Osaamismerkkien käyttöönotto edellyttää Opetushallitukselta hallinnollista työtä. Opetushallituksen tulisi laatia valtakunnallinen osaamismerkkikokonaisuus kuvauksineen ePerusteet -palveluun. Lisäksi Opetushallituksen tulisi kehittää ePerusteet -palvelua siten, että osaamismerkkikokonaisuuden tallentaminen järjestelmään olisi mahdollista. ePerusteet -palvelun lisäksi myös Koski-tietovarantoa tulisi kehittää uudenlaisen osaamistositteen tallentamisen mahdollistamiseksi. Opetushallituksen tulisi tehdä osaamismerkkien tallentamista varten muutoksia ja täydennyksiä tietomalliin, jotta oppilaitokset voisivat tallentaa lain edellyttämiä tietoja sekä liittää tietovarantoon tunniste. Myös Opetushallituksen neuvontatyön arvioidaan kasvavan osaamismerkkien käyttöönoton jälkeen.

Valtiovarainministeriö kiinnittää opetus- ja kulttuuriministeriön huomiota siihen, että ministeriö on useissa talousarviota ja julkisen talouden suunnitelmaa koskevissa ehdotuksissaan tuonut esiin Opetushallituksen talouden rakenteellisen alijäämän. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

esityksestä mahdollisesti Opetushallitukselle aiheutuvat kaikki taloudelliset vaikutukset (ml. henkilöstövaikutukset) on huomioitava esitysluonnoksen valmisteluvaiheessa, eikä niihin tule palata enää myöhemmissä talousarviota tai julkisen talouden suunnitelmaa koskevissa prosesseissa. Virastojen ja laitosten toimintamäärärahasoa koskevat hallitusohjelman linjaukset huomioon ottaen Opetushallituksen mahdolliset uudet hallinnolliset ja kehittämistehtävät on mitoitettava viraston olemassa oleviin resursseihin, eikä niistä tule aiheutua lisämäärärahatarpeita.

Siinä tapauksessa, että ePerusteet –palvelua ja Koski-tietovarannon kehittämistä koskeva koskevat määrärahatarpeet eivät sisälly osaamismerkkien kehittämiseen varattuihin kustannuksiin (141 500 euroa), esitysluonnoksen jatkovalmistelussa tulee vaikutusarviointia täydentää siten, että esitysluonnoksesta käy selkeästi ilmi näiden palvelujen arvioidut kehittämiskustannukset sekä se, mistä ne on tarkoitus rahoittaa. Lisäksi jatkovalmistelussa on tarkoituksenmukaista täsmentää, miten suurta työpanosta ehdotetut muutokset aiheuttavat Opetushallituksen nykyiseen htv-määrään ja miten muutos on toteutettavissa.

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Budjettineuvos

Merja Salmi

Jakelu

OKM Opetus- ja kulttuuriministeriö
OKM VAPOS Varhaiskasv. perusopet. ja vapaan sivistystyönos, Marjaana Larpa

VN/22054/2023-VM-59

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: